

ENERGIPOLICY

Hur vi skapar förutsättningar för hållbar tillväxt

Götene kommun

Beslutas av: Kommunfullmäktige

Datum § Paragrafnummer

Diarienummer: KSK 2024/197

Giltighetstid: Tills vidare

Dokumentansvarig: Samhällsbyggnadschef

Medverkande tjänstepersoner: Näringsliv- och utvecklingschef och Planarkitekt

BAKGRUND

Det finns ett behov av att minska utsläppen av växthusgaser i samhället. Behovet leder till en omställning av samhället bort från fossila bränslen och i många fall över till elenergi. Samtidigt sker en nyindustrialisering i kommunen och inom Skaraborg med potential för fler företag att etablera sig och befintliga att växa. Omställningen leder till att behoven och förutsättningarna när det gäller tillförsel, distribution och användning av energi har förändrats de senaste åren och kommer att fortsätta förändras under åren framför oss.

Götene kommun är på sin resa att bli Sveriges bästa landsbygdskommun och behöver stå beredd inför de behov som finns idag och de förändringar som kommer att ske framöver. Idag finns en osäkerhet i tillgången till el och tillräcklig effekt som påverkar befintliga företag som vill utvecklas och de som vill etableras sig inom kommunen. För att fortsatt ha ett starkt arbets- och näringsliv behöver kommunen tydligare sätta upp riktningen framåt och se vad som utifrån våra förutsättningar ska prioriteras.

Direktionen för Skaraborgs kommunalförbund har tagit beslut om en gemensam inriktning för det arbete som behövs i kommunerna i Skaraborg för att nå den omställning som behövs för att nå en hållbar tillväxt i området, se sid 18 i kunskapsunderlaget.

SYFTET MED ENERGIPOLICYN

Syftet med policyn är att Götene kommun ska nå en trygg energiförsörjning baserad på förnybar energi i kombination med en effektiv energianvändning. Policyn förtydligar den politiska viljeinriktningen och visar hur vi inom energiområdet skapar förutsättningar för en hållbar tillväxt. Policyn bidrar också till att lokala, regionala och nationella mål ska kunna uppfylls.

Energipolicyn är ett strategiskt dokument som integreras med annan strategisk planering, så som översiktsplanering, och etableras i bred samverkan med olika aktörer.

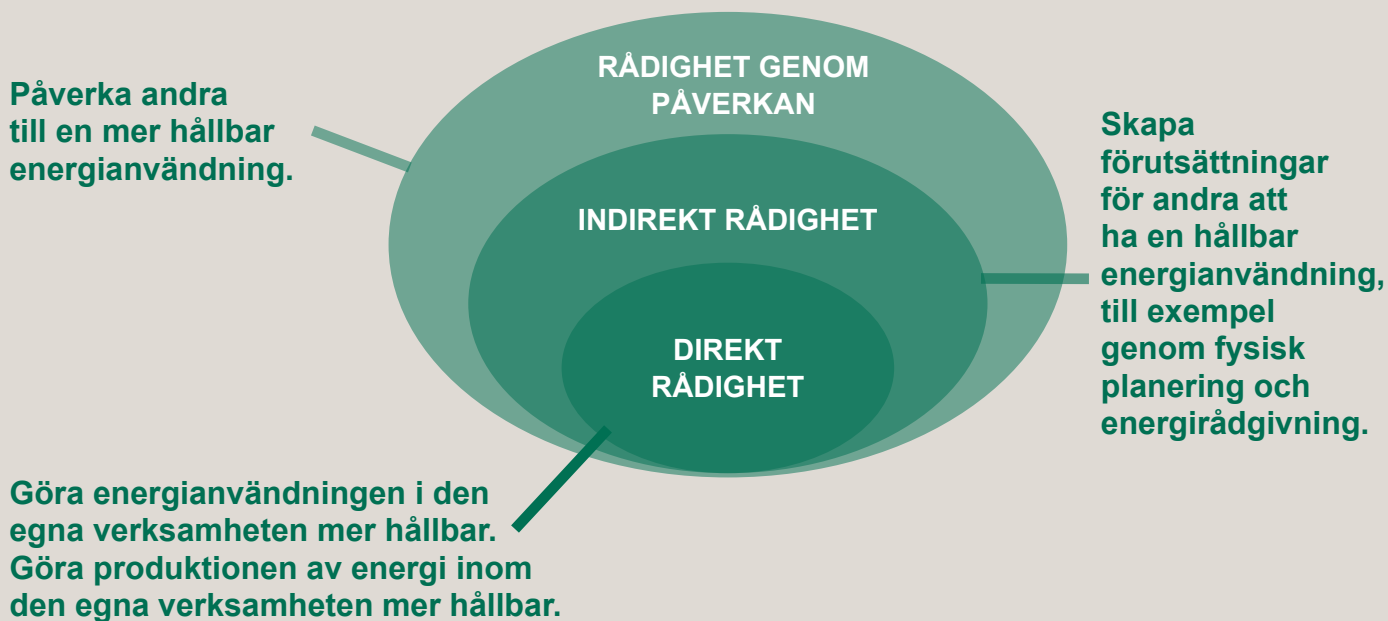
Rådet för industriomställning gör
2 maj 2024 följande bedömning:

"Industrin i Västra Götaland är i ett historiskt skede där både konkurrenskraften kan stärkas och klimatomställningen ta avgörande steg. Ytterligare eleffekt till ett rimligt pris är dock en förutsättning för att företag ska välja att ha sin produktion i Västra Götaland. Många arbetstillfällen står på spel.

Idag är det 70 000 personer som är direkt sysselsatta i den del av tillverkningsindustrin som har en omedelbar påverkan av otillräcklig eltillgång i Västra Götaland. Det handlar om jobben inom fordonsindustri, kemi-, raffinaderi-, metall-, glas- och cementindustri. Minst 10 000 jobb riskeras kring år 2030 om inte elen kan levereras, det handlar om både befintliga jobb och att nyetableringar uteblir. Totalt riskeras 25 000 jobb i Västra Götaland kring år 2030, sett till hela ekonomin. På längre sikt visar exempel från andra länder att regioner som förlorar en industrisektor ofta drabbas av dramatiska effekter för hela samhället.

Tidpunkten för företagens strategiska beslut är viktig. Det behövs i närtid kunna garanteras eltillgång för att jobben ska stanna kvar i de företag som är mitt i en klimatomställning. Nya etableringar avgörs av om det finns tillgång till eleffekt. Det kommer kräva snabbt ökad regional elproduktion, utbyggda elnät och energieffektivisering som frigör kapacitet.

Industrin står för närmare hälften av dagens växthusgasutsläpp i Västra Götaland. Dessa utsläpp har inte minskat sedan 1990, men nu finns möjligheter. Både jobben och klimatet står på spel om inte den gröna industriomställningen sker."

FRAMTAGANDE, GENOMFÖRANDE OCH UPPFÖLJNING

Kommunstyrelsen genom sektor samhällsbyggnad är dokumentansvarig för energipolicyn. Policyn beslutas av kommunfullmäktige.

Lag om kommunal energiplanering

Enligt Lag om kommunal energiplanering (SFS 1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen. I Götene kommun antogs 2012 en klimat- och energiplan för 2012-2016. I samband med beslut att ta fram ett nytt klimat- och miljöpolitiskt program konstaterades att planen slutfört sin planperiod. Därför saknas idag en aktuell energiplan. Denna policy ska möta lagkravet.

Handläggning

Energipolicyn tas fram av sektor samhällsbyggnad på uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott. Innan ett förslag antas av kommunfullmäktige remitteras materialet till länsstyrelsen, elnätsbolag, energibolag, de största energiförbrukande företagen, internt inom kommunen och till de politiska partierna.

Genomförande och rådighet

I Energipolicyn beskrivs utvecklingsområden där rådigheten för insatser ser olika ut. Götene kommun med helägda bolag har antingen direkt rådighet, indirekt rådighet eller rådighet genom påverkansarbete.

Energipolicyn gäller för Götene kommuns samtliga nämnder, bolag och styrelser, vilka även ansvarar för genomförandet av policyn.

Uppföljning

Som ett strategiskt dokument följs energipolicyn upp i arbetet med Planeringsstrategin. Där ska konstateras om energipolicyn fortsatt är aktuell eller om den behöver revideras.

Prioriterade utvecklingsområden

Kommunen har en nyckelroll i energiomställningen och energipolicyn ska bidra till en förståelse och kunskap om utgångsläget och skapa förutsättningar för kommunens utveckling. En kommun kan påverka produktion, planering och användning av energi på olika sätt utifrån sin roll som offentlig aktör, informatör, fastighetsägare, arbetsgivare eller som samhällsplanerare.

Kommunens roll är till stor del att vara en möjliggörare. Kommunen kan arbeta bort olika sorters hinder och därmed bidra till att lösa utmaningar som finns idag och bidra till att den vision och de mål som satts upp kan nås.

Fyra utvecklingsområden har identifierats som särskilt viktiga för att bidra till uppfyllandet av Götene kommuns vision och mål. Utvecklingsområdena är följande:

1. Effektiv energianvändning och god försörjningstrygghet
2. Lokalt producerad energi
3. Fysisk planering
4. Hållbara transporter

Inom utvecklingsområdena finns prioriterade insatsområden presenterade.

Effektiv energianvändning och god försörjningstrygghet

Sveriges bästa landsbygdskommun fortsätter utvecklas med stort fokus på hållbarhet, för att fortsatt kunna leva det goda livet. Genom god hushållning och effektiv användning av våra gemensamma resurser ökar vi möjligheterna och skapar förutsättningarna för en fortsatt utveckling på platsen vi kallar vår.

Sveriges bästa landsbygdskommun har ett hjärta som slår för samverkan. Genom omvärldsbevakning, samarbete och kunskapsutbyte inom kommunkoncernen, med näringslivet och inom regionen kan vi möta framtida förändringar och utmaningar på stadiga ben. Tillsammans testar vi nya lösningar och driver utvecklingen framåt för ett allt mer hållbart och robust energisystem.

INSATSOMRÅDEN

- Verka för god effektplanering genom lokal samverkan. Detta för att nyttja lokal energiproduktion och samtidigt effektivt nyttja ledningssystemet.
- Verka för etablering av lagring som ger nätnytta.
- Utveckla strategiska samtal med Kinnekulle energi/Götene elförening, för att möjliggöra utveckling och expansion av bebyggelse och näringsliv i kommunen.
- Utveckla och bedriva ett systematiskt arbete för att effektivisera energianvändningen i organisationen.
- Bidra till att öka medvetenheten och samverkan med näringslivet för att hantera utmaningar kring tillgänglig effekt och främja hållbar effektplanering.
- Utredda den kommunala organisationens möjligheter till flexibilitet i energisystemet tillsammans med Kinnekulle Energi.
- Genom information, rådgivning och tillsyn uppmuntra medborgare, företag och föreningar till energibesparande och energieffektiviserande åtgärder.

Lokalt producerad energi

Sveriges bästa landsbygdskommun står stadigt på egna ben genom att vi arbetar för en ökad självförsörjning, för att öka den lokalt producerade förnybara energin. Den energi vi använder ska i högre grad komma från källor i vår närhet och vi ska nyttja större del av den potential som finns i kommunen än vi gör idag.

Götene kommun är en del i ett större sammanhang, bland annat en större arbetsmarknadsregion. Till detta vill vi bidra med det vi kan.

INSATSOMRÅDEN

- Utredda möjligheterna att ta tillvara på mer spillvärme till fjärrvärmenätet.
- Verka för lokal samverkan för att nyttja lokal energiproduktion och samtidigt effektivt nyttja ledningssystemet.
- Verka för en ökad andel lokalt producerad energi.
- Sätta upp solceller på kommunala byggnader där förutsättningar finns.
- Verka för en ökad acceptans för energiproduktion inom kommunen.

Fysisk planering

Götene kommun har huvudansvaret för kommunens samhällsplanering. En väl utförd samhällsplanering, med god framförhållning för energilösningar med tillhörande infrastruktur, ligger till grund för att möjliggöra ett effektivt och hållbart energisystem med goda tekniska lösningar över tid.

De enskilda lösningarna kan variera beroende på var i kommunen man befinner sig då förutsättningarna skiljer sig mellan tätort och landsbygd och mellan olika delar av tätorterna. Lösningarna behöver vara anpassade i syfte att främja hållbarheten.

INSATSOMRÅDEN

- Genom översiktsplanering möjliggöra för en ökning av lokalt producerad energi.
- Utveckla tätorter i sammanhållande stråk, för kostnadseffektiv och driftsäker infrastruktur.
- Skapa plats för infrastruktur genom att planera för energiinfrastrukturen tidigt i planeringsprocesser.
- Planera för anslutning till fjärrvärme vid exploateringar - där fjärrvärme är tillgänglig eller kan göras tillgänglig på ett skäligt sätt.
- Stärka samverkan mellan den kommunala förvaltningen, de kommunala bolagen och övriga nyckelaktörer genom hela planprocessen.

Hållbara transporter

Sveriges bästa landsbygdskommun är det för barnens skull och för att vi ska kunna fortsätta leva ett gott liv. Vi har ett transportsystem för alla och eftersträvar att transportbehoven ska minska. Aktiva färsätt så som att gå och cykla är första alternativet för kortare sträckor. Vi bidrar på så sätt både till att minska energianvändningen, utsläppen av växthusgaser, till hälsan och till ett gott liv hos alla som bor här.

Sveriges bästa landsbygdskommun kan tillsammans med sina kommungrannar erbjuda mycket inom en timmes hållbar resa. Vi strävar efter våra fordon drivs av förnybar energi och att det finns en välutvecklad kollektivtrafik mellan oss våra grannkommuner.

INSATSOMRÅDEN

- Verka för ett ökat cyklande.
- Verka för en ökad användning av kollektivtrafik.
- Verka för att tillgång, produktion och användning av förnybara drivmedel ska öka.
- Verka för Kinnekullebanans fortsatta användning och utveckling.
- Kommunen som arbetsgivare fortsätter att utveckla och stödja möjligheterna till resfria möten.

Miljöbedömning

VAD SÄGER LAGEN?

I enlighet med Miljöbalken (MB) 6 kapitlet ska en strategisk miljöbedömning genomföras om planen kan antas ha en betydande miljöpåverkan eller om regeringen meddelat att typen av planen ska antas medföra betydande miljöpåverkan.

I Miljöbedömningsförordningen anges vad som krävs för att planen ska antas ha en betydande miljöpåverkan. Det anges specifikt att energiplaner antas ha betydande miljöpåverkan om den anger förutsättningar för att bedriva vissa verksamheter angivna i specifika delar av bilaga till förordningen eller i miljöbalken.

Det anges i Miljöbalken att kommunen vid upprättande av plan som krävs enligt lag ska undersöka om den kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska innefatta identifiering av omständigheter som talar för eller emot planen samt att kommunen ska samråda med eventuella berörda parter.

UNDERSÖKNING AV BETYDANDE MILJÖPÅVERKAN

I planen finns utvecklingsområden som vid genomförandet kan innebära betydande miljöpåverkan, till exempel ökad lokal produktion men detta är dock först i ett senare planeringsskede. Energipolicyn anger enbart att kommunen ska verka för, utreda, undersöka och/eller skapa rutiner till senare projekteringsfas.

MILJÖBEDÖMNING

Utvecklings- och insatsområdena i energiplanen skapar förutsättningar för miljö- och hållbarhetsvinster. Energipolicyn består av ett antal utvecklings- och insatsområden, den anger inte specifikt vilka åtgärder som ska genomföras.

För vissa av insatsområdena kan eventuella åtgärder i ett senare skede innebära konflikt mellan olika miljömål. För dessa hänskjuts bedömning av betydande miljöpåverkan, miljökonsekvensbeskrivning och tillståndsprövning till nästkommande planeringsfas.

Götene kommun anser att det inte krävs en strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning då genomförandet av energipolicyn inte antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Götene kommun
